

בבית המשפט העליון

רע"ב 3463/21

לפני: כבוד השופטת ד' ברק-ארז

המבקש: מאיר כהן

נ ג ד

המשיבים: 1. הממונה על עבודות שירות - מפקד גוש דרום

וירושלים

2. מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית משפט לעניינים מנהליים בתיק עת"א 61528-04-21 שניתן ביום 12.5.2021 על-ידי כבוד השופט ע' עאסי

עו"ד שאול עזרא

בשם המבקש:

עו"ד יעל קולודני

בשם המשיבים:

החלטה

1. זוהי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית משפט לעניינים מנהליים מיום 12.5.2021 (עת"א 61528-04-21, השופט ע' עאסי). בית המשפט המחוזי דחה את עתירת האסיר שהגיש המבקש כנגד החלטתו של הממונה על עבודות השירות בעניינו.

2. ביום 10.6.2019 הורשע המבקש על פי הודאתו בשלושה כתבי אישום שצורפו ושבהם יוחסו לו עבירות של נהיגה בשכרות, וביום 17.7.2019 נגזר דינו. בין היתר, הושת עליו עונש של ששה חודשי מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות, ונקבע כי הוא יחל בריצוי עונשו ביום 11.9.2019.

3. כבר בפתח הדברים ייאמר כי המבקש החל אמנם בביצוע עבודות השירות שלו, שביצוען נקבע תחילה במוזיאון עין יעל, ובהמשך במקומות אחרים (בשל אילוצים שונים), אך עד כה ביצע רק חלק קטן מהן. עוד במהלך החודש הראשון של ביצוע עבודות השירות נעדר המבקש 12 ימים ממקום העבודה שנקבע לו, לאחר שדיווח על מחלה אך לא צירף אישורים מתאימים. בעקבות זאת, ביום 25.9.2019 ערך עמו המפקח הממונה

עליו שיחה שבמהלכה הובהרו לו הנהלים ובסיכומה הוא הבטיח להתייצב כנדרש. על אף זאת, המבקש הוסיף להיעדר ממקום העבודה במשך ימים רבים, דבר שהוביל לעריכת שיחה נוספת עמו בנושא ביום 16.1.2020. ביום 18.3.2020 בשל התפרצות נגיף הקורונה אושרה היעדרותו של המבקש ממקום העבודה עד ליום 30.4.2020. לאחר תום תקופה זו, סירב המבקש לשוב למקום העבודה בטענות שונות – תחילה טען כי הוא חושש להידבק בנגיף הקורונה, ולאחר מכן טען כי הוא מצוי בבידוד, אך לא המציא אישורים מתאימים לכך. למעשה, בחודשים מאי עד יולי 2020 לא הגיע המבקש למקום העבודה, בתאונות שונות. בהמשך, בין החודשים אוגוסט עד ספטמבר 2020 התייצב המבקש לעבודתו במשך שלושה ימים בלבד. במהלך תקופה זו התקשו גורמי הפיקוח ליצור עמו קשר.

4. ביום 12.8.2020 נערכה שיחת בירור למבקש עם קצין פיקוח בכיר, שבמהלכה הוא זומן לשימוע שעתיד היה להתקיים ביום 14.10.2020. למבקש נשלחו מספר תזכורות ביחס למועד השימוע, אך הוא לא התייצב אליו. על אף זאת, הוחלט לתת למבקש הזדמנות נוספת, והודע לו כי עליו להתייצב למחרת היום במקום עבודה חדש. ואולם, גם עתה לא התייצב המבקש במקום התעסוקה. לאחר פניה שנעשתה אליו, הודיע המבקש למפקח מטעם הממונה על עבודות שירות כי חלה בקורונה, אך לא המציא אישורים מתאימים בעניין זה. בהמשך לכך, בדיקה שנערכה מטעם הממונה על עבודות השירות העלתה כי המבקש כלל לא נבדק לקורונה באותו מועד, ולמעשה, ביום 25.10.2020 נבדק ונמצא שלילי לנגיף. על אף זאת, לפני משורת הדין נקבע למבקש מועד שימוע נוסף ביום 25.11.2020. גם במועד זה לא התייצב המבקש לשימוע, לאחר שדיווח כי אינו חש בטוב. בלית ברירה, השימוע נערך בהיעדרו.

5. בתום השימוע הומלץ על ביצוע הפסקה מינהלית של עבודות השירות. צוין כי במשך תקופה בת שנה וחודשיים עבד המבקש במשך 52 ימים בלבד, וכי על אף ההזדמנויות רבות שניתנו לו הוא מרבה להיעדר ממקום עבודתו תוך התעלמות מהמשמעויות הכרוכות בכך. בהחלטתו מיום 5.1.2021 קיבל הממונה על עבודות השירות את ההמלצה והורה על הפסקה מינהלית של ריצוי עונש עבודות שירות.

6. המבקש הגיש עתירה מינהלית לבית המשפט המחוזי כנגד החלטה זו. המבקש טען כי לא התייצב לשימוע מפאת מחלה, והציג אישור שתמך בטענתו זו. בתום הדיון הורה בית המשפט המחוזי, בהסכמת המדינה, על עריכת שימוע נוסף למבקש. לצד זאת, הובהר כי אין די באישור המחלה שהוגש, וכי ככלל יש צורך בהגשת תעודה רפואית כדין (עת"א 47811-01-21; השופט א' סלון).

7. ביום 10.3.2021 נערך למבקש שימוע נוסף אצל רכזת עבודות שירות מטעם השב"ס, בנוכחותו ובנוכחות בא-כוחו. במסגרת זו טען המבקש כי שהה בבידוד מספר פעמים במהלך התקופה מאז החל לרצות את עונשו, ועל כן ביקש כי תינתן לו הזדמנות נוספת, לפנים משורת הדין, להשלים את ריצוי עונשו בדרך של עבודות שירות.

8. בתום השימוע הומלץ גם עתה להורות על הפסקה מינהלית של עבודות השירות, מאחר שהמבקש הפר באופן בוטה את כללי עבודות השירות מבלי להציג הסבר המניח את הדעת לכך. הודגש כי למבקש ניתנו הזדמנויות רבות, אלא שהוא לא שיתף פעולה ולכן אין לתת בו עוד אמון.

9. ביום 14.4.2021 הממונה על עבודות השירות קיבל את ההמלצה, ובהמשך לכך שב והורה על הפסקה מינהלית של עבודות השירות.

10. המבקש הגיש עתירה לבית המשפט המחוזי נגד ההחלטה האמורה, וזו נדחתה. בית המשפט המחוזי קבע, כי המבקש לא עשה שימוש בהזדמנויות שניתנו לו לתקן את דרכיו, ובנסיבות אלה, אין הצדקה להתערב בהחלטת הממונה על עבודות השירות, שניתנה לאחר מספר שיחות הבהרה, התראה ושימוע שנערכו למבקש. כן הודגש כי אין כל ערובה שמתן הזדמנות נוספת על-ידי בית המשפט יביא לשינוי דרכו של המבקש.

11. הבקשה שבפני נסבה על פסק דינו של בית המשפט המחוזי. בבקשה טוען המבקש, שבעת הגשתה לא היה מיוצג, כי כל היעדרויותיו ממקום עבודתו היו מוצדקות ונתמכו באישורים מתאימים. המבקש טוען עוד כי במהלך השנה האחרונה שהה מספר פעמים בבידוד ואף חלה בקורונה, דבר שגרר היעדרות מתמשכת ממקום העבודה. המבקש מוסיף כי כניסתו למאסר תפגע באופן קשה ברעייתו ובילדיו הקטנים. בד בבד עם בקשתו לרשות ערעור הגיש המבקש בקשה לעיכוב ביצוע של פסק דינו של בית המשפט המחוזי, וכן בקשה למינוי סניגור מהסניגוריה הציבורית.

12. ביום 20.5.2021 הוריתי על עיכוב ביצוע פסק הדין עד להכרעה בבקשה, וכן על הגשת תגובתה של המדינה.

13. בתגובתה מיום 28.5.2021 טוענת המדינה כי יש לדחות את הבקשה על הסף, מאחר שהיא אינה מעוררת כל שאלה עקרונית החורגת מעניינו של המבקש. המדינה מוסיפה וטוענת כי יש לדחות את הבקשה גם לגופה, מאחר שהיא אינה מגלה עילה

להתערבות בפסק דינו המנומק של בית המשפט המחוזי. לשיטת המדינה, למבקש ניתנו הזדמנויות רבות להתייצבות במקום העבודה, לאחר שנערכו לו מספר שיחות בירור והבהרה, ולאחר שהוזהר כי אם יוסיף להיעדר הוא יידרש לרצות את עונשו מאחורי סורג ובריא. אולם, כך נטען, המבקש לא שעה לאזהרות אלו, והתמיד בהיעדרויותיו, ולפיכך אין לו להלין אלא על עצמו.

14. ביום 27.5.2021 הורה רשם בית המשפט (השופט ר' גולדשטיין) על מינוי סניגור מטעם הסניגוריה הציבורית למבקש. בהמשך לכך הוריתי, ביום 3.6.2021, על הגשת השלמת טיעון מטעם המבקש.

15. בהשלמת הטיעון מטעם המבקש, זו הפעם כשהוא מיוצג, נטען כי במישור האנושי נסיבותיו מצדיקות מתן רשות ערעור. בהקשר זה, נטען כי המבקש ובני משפחתו חלו בקורונה, וכן שהו בבידוד למשך תקופה, ועל כן לא הייתה למבקש אפשרות להתייצב לביצוע העבודות.

16. בתגובת המדינה להשלמת הטיעון מיום 4.7.2021, שהוגשה על-פי רשות שניתנה, צוין כי מהימנות האישור שהציג המבקש לממונה עליו בדבר מחלתו בקורונה מוטלת בספק, וכי מכל מקום, אין בכך כדי להצדיק את היעדרויותיו הרבות והממושכות לאורך כל התקופה, שחלקה הנכבד קדם להתפרצות הנגיף בישראל. הודגש בהקשר זה כי המבקש ריצה את עונשו רק במשך 52 ימים מתוך תקופת המאסר הכוללת שמשכה 123 ימים.

17. בהחלטתי מיום 6.7.2021 הוריתי למבקש, על מנת להשלים את התשתית העובדתית שלה הוא טוען, להמציא לבית המשפט תעודה רפואית המעידה על מחלתו בקורונה, כנטען על ידו, ובמידת האפשר גם אישורים הנוגעים לבני משפחתו. המבקש לא עשה כן. ביום 15.7.2021 הוריתי על מתן ארכה נוספת להגיש את המסמכים האמורים עד ליום 19.7.2021, אך גם הפעם לא הגיש המבקש דבר. החלטתי זו ניתנת אפוא בהתבסס על החומר המצוי בפני.

18. לאחר שעיינתי בבקשה ובנספחיה, כמו גם בתגובת המדינה ובהשלמות הטיעון מטעם הצדדים, באתי לכלל מסקנה כי יש לדחות את הבקשה. כידוע, רשות ערעור על פסק דין של בית המשפט המחוזי הניתן בעתירת אסיר עשויה להינתן רק במקרים חריגים שבהם מתעוררת שאלה עקרונית החורגת מעניינם הפרטי של הצדדים לבקשה, או כאשר קיים חשש לעיוות דין או לחוסר צדק מהותי כלפי המבקש (ראו: רע"ב 7452/20 דול נ')

מדינת ישראל, פסקה 10 (12.11.2020); רע"ב 301/21 בדרה נ' הממונה על עבודות שירות מחוז מרכז, פסקה 6 (15.1.2021). לא מצאתי כי עניינו של המבקש עומד באמת מידה מצמצמת זו.

19. אף לגוף הדברים, וגם אם למעלה מן הצורך, אציין כי לא מצאתי שעניינו של המבקש מצדיק להתערב בפסיקתו של בית המשפט המחוזי. כפי שתואר בהרחבה, המבקש נעדר מעבודתו מבלי שהמציא אישורים מתאימים, וכל התנהלותו שידרה זלזול בהתרעות הרבות שקיבל. המבקש לא השכיל לנצל את ההזדמנויות הרבות שניתנו לו במהלך הדרך, ושב והתחמק מביצוע עבודות השירות. בדומה לכך, אף כאשר ניתנה לו ההזדמנות לבסס את טענותיו בערכאה זו, באמצעות הצגת אישורים מתאימים, נמנע המבקש מלעשות כן, והותיר את טענותיו ללא בסיס עובדתי. בנסיבות אלה, אין מוצא מדחיית בקשתו.

20. סיכומי של דבר: הבקשה נדחת. ממילא מתבטל צו עיכוב הביצוע שניתן בהחלטתי מיום 20.5.2021.

המבקש יתייצב לריצוי יתרת עונש המאסר שהוטל עליו ביום 3.10.2021 עד השעה 10:00, בבימ"ר ניצן, או על פי החלטת שירות בתי הסוהר, כשברשותו תעודת זהות או דרכון. עליו לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיון מוקדם, עם ענף אבחון ומיון של שירות בתי הסוהר, טלפונים: 08-9787377, 08-9787336. חישוב סופי של יתרת ימי המאסר ייקבע על ידי הממונה על עבודות השירות.

ניתנה היום, כ"ה באב התשפ"א (3.8.2021).

ש ו פ ט ת